

REFERAT Social- og Sundhedsudvalget (2018-2021) d. 21-06-2018

Mødedato Torsdag d. 21. juni 2018 kl. 11:00

Mødested M5/rådhuset

Mødedeltagere Åse Kubel Høeg, Niels Dueholm, Claus Nielsen, Elo Nielsen, Ove
Kent Jørgensen

Indholdsfortegnelse

Temadrøftelse om samarbejdet med almen praksis.....	3
Temadrøftelse om psykiatri.....	4
Løsning på udlægningsvanskeligheder i det tidligere bofællesskab Grønneparken (bevillingssag).....	5
Etablering af sundhedssatellit i Ørum (bevillingssag).....	9
Budgetlægning for 2019 og overslagsårene 2020-2022.....	11
Dagsorden til fællesmøde med borger- og pårørenderåd på handicapområdet.....	13
Drøftelse af de nuværende retningslinjer for støtte til frivilligt socialt arbejde.....	14
Status for behovs- og kapacitetsanalyse vedrørende boliger og støtte til borgere med behov for både	17
Status på forberedende grunduddannelse (FGU) og kommunale ungeindsats (KUI) (orienteringssag	19
Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholde møder n	21
Mødeliste for Social- og Sundhedsudvalget 2018.....	22

Punkt 1: Temadrøftelse om samarbejdet med almen praksis

18/28056

Resume

Social- og Sundhedsudvalget har inviteret praksiskonsulent Niels Jørgen Moeslund og formand for PLO Viborg Simon Hasseris til en temadrøftelse om samarbejdet mellem Viborg Kommune og almen praksis.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Omsorg indstiller til Social- og Sundhedsudvalget,

1. at relevante temaer med praksiskoordinator og formanden for PLO-Viborg drøftes.

Beslutning i Social- og Sundhedsudvalget den 21-06-2018

Social- og Sundhedsudvalget drøftede samarbejdet mellem Viborg Kommune og almen praksis med praksiskoordinator og formanden for PLO-Viborg.

Sagsfremstilling

Historik

Formandskabet for Social- og Sundhedsudvalget har ønsket en temadrøftelse om samarbejdet med almen praksis.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Social- og Sundhedsudvalget har inviteret praksiskonsulent Niels Jørgen Moeslund og formand for PLO Viborg Simon Hasseris til en temadrøftelse om samarbejdet mellem Viborg Kommune og almen praksis.

Drøftelserne tager afsæt i:

- Borgerrettet forebyggelse, herunder praksissektorens rolle med at motivere borgere til en sund livsstil og som formidler af de kommunale tilbud
- Samarbejde mellem kommuner og praksissektor om konsekvenser af udviklingen af det nære sundhedsvæsen, herunder mulighederne i den nye overenskomst for alment praktiserende læger
- Samarbejdet generelt

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 2: Temadrøftelse om psykiatri

18/18078

Resume

På udvalgsrådet præsenteres en række temaer indenfor psykiatriområdet som oplæg til en drøftelse i Social- og Sundhedsudvalget.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg indstiller til Social- og Sundhedsudvalget,

1. at udvalget drøfter oplæggenes forskellige temaer.

Beslutning i Social- og Sundhedsudvalget den 21-06-2018

Social- og Sundhedsudvalget tog oplæg om psykiatriområdet til efterretning.

Sagsfremstilling

Historik

Formandskabet for Social- og Sundhedsudvalget har ønsket en temadrøftelse om psykiatriområdet. Dagsordenspunktet er udsat fra Social- og Sundhedsudvalgets møde den 26. april 2018 ([sag nr. 2](#)).

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

På dagens møde i Social- og Sundhedsudvalget holder socialchef Ulrik Johansen oplæg om følgende temaer:

- Fakta og faglig tilgang på psykiatriområdet
- Tendenser og tematikker
- Samarbejdspartnere og -fora

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 3: Løsning på udlejningsvanskeligheder i det tidligere bofællesskab Grønneparken (bevillingssag)

18/27548

Resume

Bofællesskabet Grønneparken blev nedlagt som en del af besparelserne i Budget 2016-19. Forvaltningen har siden 2015 været i dialog med boligselskabet, som ejer bygningen, om den fremtidige anvendelse af bygningen.

For at løse udlejningsvanskelighederne foreslår Forvaltningen at der ydes et lån til boligselskabet, med henblik på ombygning og ommærkning af boligerne til almene familieboliger, og at lånet finansieres af den årlige pulje til mindre anlægsopgaver under Socialområdet.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg foreslår, at Social- og Sundhedsudvalget indstiller til byrådet,

1. at Grønneparken 19 ikke anvendes som kommunalt visiterede lejeboliger til borgere med autismespektrumforstyrrelser,
2. at de permanente udlejningsvanskeligheder i Grønneparken 19 løses gennem ombygning og ommærkning af bygningen til almene familieboliger uden råderet for Socialområdet,
3. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 350.000 kr. til kontoen ”Pulje til mindre anlægsbehov under Socialområdet” i 2018, til disposition af Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg,
4. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 650.000 kr. til kontoen ”Pulje til mindre anlægsbehov under Socialområdet” i 2018, til finansiering af ombygning af Grønneparken 19,
5. at den samlede anlægsudgift på 1.000.000 kr. finansieres af det rådighedsbeløb, som er optaget på investeringsoversigten for 2018 til mindre anlægsbehov under Socialområdet,
6. at anlægsprojekterne igangsættes i 2018, og
7. at sagen sendes til orientering i Handicaprådet.

Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg foreslår endvidere, at Social- og Sundhedsudvalget anbefaler, at Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

8. at der ydes et lån på 650.000 kr. til Boligselskabet Viborg, afdeling 58, med henblik på ombygning af Grønneparken 19 som beskrevet under sagsfremstillingen,
9. at ovenstående lån ydes under forudsætning af, at boligselskabet bidrager til ombygningen af Grønneparken 19 som beskrevet under sagsfremstillingen,
10. at ovenstående lån ydes som et 30-årigt rentefrit lån med 10 års afdragsfrihed,
11. at byrådet giver tilsagn om 100% kommunegaranti for det udstøttede realkreditlån på 800.000 kr., og
12. at byrådet som tilsynsmyndighed godkender ombygning af Grønneparken 19 som beskrevet under sagsfremstillingen.

Beslutning i Social- og Sundhedsudvalget den 21-06-2018

Social- og Sundhedsudvalget indstiller til byrådet,

1. at Grønneparken 19 ikke anvendes som kommunalt visiterede lejeboliger til borgere med autismespektrumforstyrrelser,
2. at de permanente udlejningsvanskeligheder i Grønneparken 19 løses gennem ombygning og ommærkning af bygningen til almene familieboliger uden råderet for Socialområdet,
3. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 350.000 kr. til kontoen ”Pulje til mindre anlægsbehov under Socialområdet” i 2018, til disposition af Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg,

4. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 650.000 kr. til kontoen ”Pulje til mindre anlægsbehov under Socialområdet” i 2018, til finansiering af ombygning af Grønneparken 19,

5. at den samlede anlægsudgift på 1.000.000 kr. finansieres af det rådighedsbeløb, som er optaget på investeringsoversigten for 2018 til mindre anlægsbehov under Socialområdet,

6. at anlægsprojekterne igangsættes i 2018, og

7. at sagen sendes til orientering i Handicaprådet.

Social- og Sundhedsudvalget bemærker, at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 350.000 kr. til disposition af Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg i tillæg til anlægsudgiftsbevillingen på 650.000 kr. til finansiering af ombygning af Grønneparken 19.

Social- og Sundhedsudvalget finder det glædeligt, at der endelig er fundet en løsning på en lang og besværlig proces med Boligselskabet Viborg.

Social- og Sundhedsudvalget anbefaler, at Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

8. at der ydes et lån på 650.000 kr. til Boligselskabet Viborg, afdeling 58, med henblik på ombygning af Grønneparken 19 som beskrevet under sagsfremstillingen,

9. at ovenstående lån ydes under forudsætning af, at boligselskabet bidrager til ombygningen af Grønneparken 19 som beskrevet under sagsfremstillingen,

10. at ovenstående lån ydes som et 30-årigt rentefrit lån med 10 års afdragsfrihed,

11. at byrådet giver tilsagn om 100% kommunegaranti for det ustøttede realkreditlån på 800.000 kr., og

12. at byrådet som tilsynsmyndighed godkender ombygning af Grønneparken 19 som beskrevet under sagsfremstillingen.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

På investeringsoversigten for 2018 og overslagsårene 2019-2021 er der afsat 1 mio. kr. årligt til en pulje til mindre anlægsbehov på Socialområdet. Der anmodes om frigivelse af anlægsmidler til følgende to formål i 2018:

- En række mindre anlægsprojekter på Socialområdet: 350.000 kr.
- Ombygning af Grønneparken 19: 650.000 kr.

Social- og Sundhedsudvalget har i denne sag kompetence til at indstille til byrådet, at der træffes beslutning om de forhold, som vedrører Social- og Sundhedsudvalget eget forvaltningsområde (indstilling nr. 1-7), og kompetence til at anbefale at der træffes beslutning om de forhold, som vedrører Økonomi- og Erhvervsudvalgets forvaltningsområde (indstilling nr. 8-12).

Mindre anlægsprojekter på Socialområdet:

Til disposition af direktøren for Social, Sundhed & Omsorg frigives 350.000 kr. til en række mindre anlægsprojekter på Socialområdet, til udførelse i 2018.

Ombygning af Grønneparken 19:

Bygningen Grønneparken 19 er opført som seks almene ældreboliger med serviceareal og blev i perioden 2007-2016 anvendt som bofællesskab for borgere med udviklingshandicap. Viborg Kommune (Socialområdet) har anvisningsretten og dermed forpligtelsen til at betale tomgangsleje til boligselskabet for ledige boliger i bygningen. Reglerne for almene ældreboliger indebærer, at det ikke er muligt at frasige sig råderetten og lade samarbejdet med boligselskabet ophøre uden boligselskabets interesse i at overtage boligerne.

Lukning af bofællesskabet Grønneparken

I forbindelse med forhandlingerne om budget 2016 og overslagsårene 2017-2019 indgik forslaget om lukning af bofællesskabet Grønneparken som et af initiativerne i Social- og Arbejdsmarkedsudvalgets/Socialområdets rammereduktioner. Forslaget blev godkendt i budgetforliget, og lukningen blev herefter påbegyndt.

Den sidste beboer fraflyttede bofællesskabet Grønneparken i april 2016 og siden har boligerne i bygningen ikke været udlejet. De årlige udgifter til tomgangsleje udgør ca. 500.000 kr.

Forvaltningen har siden lukningen af bofællesskabet været i dialog og forhandling med Boligselskabet Viborg om følgende løsningsmodeller:

- Ophør af Viborg Kommunes råderet over boligerne eller
- Ny hensigtsmæssig anvendelse af bygningen inden for Socialområdet.

Boligselskabet har hidtil ikke været interesseret i at overtage råderetten over boligerne, på grund af forventede vanskeligheder ved at udleje de eksisterende boliger som ældreboliger. En ny hensigtsmæssig anvendelse af bygningen vanskeliggøres også af den høje husleje, som er vanskelig at betale for Socialområdets målgrupper, som ofte er enlige og på offentlig forsørgelse.

Tidligere forslag om ny anvendelse

Social- og Arbejdsmarkedsudvalget godkendte på mødet den 19. januar 2017 ([sag nr. 6](#)) et forslag om ombygning og ny anvendelse af Grønneparken 19 som lejeboliger for borgere med autismspektrumforstyrrelser (ASF).

Det forslag blev i sin tid fremsat som konsekvens af, at Boligselskabet Viborg på det tidspunkt ikke var interesseret i at overtage bygningen til almen udlejning, og det derfor var nødvendigt for Socialområdet at finde ny anvendelse for bygningen for at undgå de u hensigtsmæssige udgifter til tomgangsleje.

Forslaget om at anvende Grønneparken som lejeboliger for borgere med ASF var på daværende tidspunkt den bedste løsning på udfordringen med tomme boliger og tomgangsleje.

Beslutningen om anvendelse af Grønneparken til borgere med ASF er imidlertid endnu ikke blevet udmøntet. Det skyldes både, at der opstod tvivl om matchet mellem boligerne i Grønneparken og den nye målgruppe (blandt andet i forhold til en fortsat høj husleje, antallet af boliger og målgruppens støttebehov), som gjorde det usikkert om forslaget i realiteten ville løse udlejningsvanskelighederne. Det skyldes dog især at der i dialogen med boligselskabet har vist sig nye muligheder for at løse udlejningsvanskelighederne.

Nyt forslag om ny anvendelse: ombygning og ommærkning til almene familieboliger

For at løse de nu permanente udlejningsvanskeligheder i Grønneparken 19 har Forvaltningen og Boligselskabet Viborg drøftet forskellige løsningsmodeller, herunder udlejning til andre målgrupper inden for Socialområdet og udlejning til erhvervsformål, hvoraf ingen har vist sig realiserbare.

Forvaltningen og boligselskabet er enige om, at udlejningsvanskelighederne bør løses ved en ommærkning af boligerne til almene familieboliger.

En ommærkning af boligerne forudsætter, at der sker en ombygning, og boligselskabet har udarbejdet et ombygningsskitseprojekt.

Ombygningen har to formål;

- Reduceret husleje. Ved at ombygge bygningens fællesrum til boliger udvides antallet af boliger fra seks til otte, og dermed er det muligt at reducere huslejen for det enkelte lejemål.
- Attraktive boliger. For at kunne leje boligerne ud som almene familieboliger er det nødvendigt at ombygge og istandsætte bygningen, så den ikke fremstår med det nuværende institutionelle præg. Uden ombygning vil boligerne ikke være attraktive for nye målgrupper.

Økonomiske forhold vedrørende ombygning:

Boligselskabets budget for ombygningen viser en samlet udgift på 2.320.000 kr.

Ved en ombygning forbliver den eksisterende belåning indestående i ejendommen, ligesom tilsagn om støtte forbliver uændret, dvs. huslejen i de kommende familieboliger skal som udgangspunkt dække finansieringsomkostninger til både

det oprindelige byggeri og den nødvendige ombygning.

Huslejen i Grønneparken 19 er i forvejen høj og kan ikke bære sådanne øgede finansieringsomkostninger. Der er derfor brug for ekstern finansiering i form af tilskud/støtte.

For at løse de permanente udlejningsvanskeligheder i Grønneparken 19 forslår Forvaltningen, at Viborg Kommune yder et lån til Boligselskabet Viborg, med hjemmel i almenboliglovens §97, der giver kommunen mulighed for at yde lån til bl.a. ombygning og sammenlægning af lejligheder - forudsat at kommunal støtte skønnes at være påkrævet for afdelingens videreførelse.

Ombygningen finansieres på følgende måde:

	Udgifter	Finansiering
Samlet anlægsudgift til ombygning	2.320.000 kr.	
Boligselskabets forbedringslån (ustøttet realkreditlån)		800.000 kr.
Boligselskabets egenfinansiering		870.000 kr.
Lån fra Viborg Kommune (§97)		650.000 kr.

Lånet fra Viborg Kommune til Boligselskabet Viborg ydes som et 30-årigt rentefrit lån med 10 års afdragsfrihed. Forbedringslånet på 800.000 kr. optages som et ustøttet realkreditlån og forudsætter en 100% kommunalgaranti.

Alternativer

Boligselskabet har undersøgt muligheden for en billigere, mindre omfattende ombygning. Den løsning er ikke rentabel, fordi en mindre omfattende ombygning ikke vil give mulighed for samme efterfølgende huslejeniveau som den ombygning som foreslås her. Huslejen ved en mindre ombygning vil derfor ikke vil kunne dække bygningens driftsudgifter, og slet ikke dække et lån til ombygningen.

Tidsperspektiv

Alle anlægsprojekterne igangsættes i 2. halvdel af 2018.

Boligselskabets hovedbestyrelse forventes at godkende ombygningen på sit møde den 14. juni 2018.

Ombygningen af Grønneparken 19 kan i så fald påbegyndes så snart der foreligger en kommunal godkendelse af ombygningen samt en byggetilladelse. Ombygningen forventes af tage ca. et halvt år.

Ommærkningen og dermed ophøret af Socialområdets råderet over boligerne vil ske, når ombygningen er afsluttet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Ophøret af råderetten over boligerne vil betyde, at Socialområdet ikke længere har årlige udgifter på ca. 0,5 mio. kr. til tomgangsleje

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 4: Etablering af sundhedssatellit i Ørum (bevillingssag)

14/52499

Resume

Processen omkring etablering af sundhedssatellitten på Plejecenter Højvangen i Ørum er gået i gang og Social- og Sundhedsudvalget indstiller til byrådet, at der gives anlægsbevilling og ombygningen skal igangsættes.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg indstiller til Social- og Sundhedsudvalget,

1. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 500.000 kr. til kontoen ”Sundhedssatellit i Ørum” med rådighedsbeløb i 2018, og at udgiften finansieres af det rådighedsbeløb, som er optaget på investeringsoversigten for 2018 til projektet, og
2. at projektet sendes i udbud til håndværkere og etablering af sundhedssatellitten på Plejecenter Højvangen i Ørum igangsættes.

Beslutning i Social- og Sundhedsudvalget den 21-06-2018

Social- og Sundhedsudvalget besluttede, at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 500.000 kr. til kontoen ”Sundhedssatellit i Ørum” med rådighedsbeløb i 2018, og at udgiften finansieres af det rådighedsbeløb, som er optaget på investeringsoversigten for 2018 til projektet.

Social- og Sundhedsudvalget besluttede endvidere, at projektet sendes i udbud til håndværkere og etablering af sundhedssatellitten på Plejecenter Højvangen i Ørum igangsættes.

Sagsfremstilling

Historik

Ved budgetforhandlingerne for budget 2018-2021 blev følgende besluttet:

”I forbindelse med de aktuelle drøftelser i Ældre- & Sundhedsudvalget vedrørende. sundhedssatellitter udvides antallet af byer, hvor de skal etableres, til også at indbefatte Ørum med placering på Højvangen. Der afsættes 0,5 mio. kr. i 2018 til anlæg samt 0,5 mio. kr. årligt til drift ligeledes fra 2018.”

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Sundhedssatellitten i Ørum bliver den femte sundhedssatellit i Viborg Kommune. Den etableres i eksisterende lokaler på Plejecenter Højvangen, hvor der er behov for mindre ombygninger for at huse de ønskede aktiviteter. I lighed med de eksisterende sundhedssatellitter er formålet, at skabe rammer for aktiviteter i nærområdet og synliggøre og medvirke til, at sundhedsfremmende og forebyggende aktiviteter kan skabes i tæt samspil mellem borgerne og kommunen.

Indretning

Der bliver i tilknytning til eksisterende træningssal indrettet to behandlerrum og et kontor, der kan benyttes bredt af alle interessenter. Der bliver etableret en selvstændig indgang ud mod forpladsen/parkeringspladsen. Derudover er der et eksisterende træningskøkken samt et par mødelokaler i plejecenteret, som også kan anvendes af sundhedssatellitten. Den eksisterende plantegning er vedhæftet i bilag 1. Plantegningen over den fremtidige indretning er vedhæftet i bilag 2.

Et bredt samarbejde

Det fremadrettede samarbejde i alle sundhedssatellitterne vil, i højere grad end tidligere, ske i tæt samarbejde mellem sundheds- og forebyggelseskonsulentteamet fra sundhedscenteret og repræsentanter fra alle relevante fagforvaltninger. Kommunens repræsentanter vil således være i løbende dialog om udviklingen af aktiviteter med byens skole og daginstitutioner, forenings- og forretningsliv, frivillige organisationer og lokale engagerede borgere og trivselspiloter.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Nedenstående tabel viser elementerne i etableringsfasen samt anslået varighed.

Elementer i etableringsfasen	Periode
Forundersøgelse	april- maj 2018
Projektering	juni - juli 2018
Udbud/licitation	august - september 2018
Udførelse	oktober 2018 – januar 2019
Ibrugtagning og indvielse	februar 2019

Økonomiske forhold og konsekvenser

Der blev i forbindelse med budgetforliget afsat 0,5 mio. kr. til anlæg i 2018, samt 0,5 mio. kr. årligt til drift ligeledes fra 2018. Udgifterne til etablering af sundhedssatellitten på højvängen i Ørum forventes at fordele sig således:

Proces	Økonomi
Håndværkerudgifter ca. 60-70 m ²	420.000,- kr.
Bygherreleverancer	0,- kr.
Rådgivning intern/ekstern	75.000,- kr.
Øvrige omkostninger	5.000,- kr.
I alt ekskl. moms	500.000,- kr.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Højvängen i Ørum - Eksisterende oversigtsplan

Højvängen i Ørum - Oversigtsplan over fremtidig indretning

Punkt 5: Budgetlægning for 2019 og overslagsårene 2020-2022

18/14449

Resume

På mødet behandles forslag til drifts- og anlægsbudget for 2019-22, som efterfølgende indgår i det basisbudget, som Økonomi- og Erhvervsudvalget behandler den 20. august 2018. Det drøftes, hvordan udvalget kan finansiere sine budgetudfordringer og nye driftsønsker. Der er ingen ønsker om anlægsprojekter indenfor udvalgets område. Endeligt orienteres om bemærkninger fra MED-systemet og andre relevante høringsparter til udvalgets samlede budgetforslag.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg indstiller til Social- og Sundhedsudvalget,

1. at forslaget til driftsbudget godkendes, og
2. at orienteringen om bemærkninger til budgetforslaget fra MED-systemet og andre relevante høringsparter tages til efterretning.

Beslutning i Social- og Sundhedsudvalget den 21-06-2018

Social- og Sundhedsudvalget godkendte forslaget til driftsbudget.

Social- og Sundhedsudvalget bemærkede, at Økonomaftalen 2019 indgået mellem Regeringen og KL den 7. juni 2018 indebærer et løft på 1,7 mia. kr. til styrket velfærd, herunder for at understøtte den nære sundhedsindsats og kommunernes arbejde med at yde værdig pleje og omsorg for ældre borgere. I lyset af budgetudfordringerne på ældre- og sundhedsområdet, er det således Social- og Sundhedsudvalgets forventning, at drøftelse af disse udfordringer vil være et centralt tema i byrådets forhandlinger om Budget 2019-2022 efter sommerferien.

Social- og Sundhedsudvalget tilkendegav i den forbindelse et ønske om at der afsættes en pulje til investering i det nære sundhedsvæsen.

Social- og Sundhedsudvalget tog orienteringen om bemærkninger til budgetforslaget fra MED-systemet og andre relevante høringsparter til efterretning.

Sagsfremstilling

Historik

Efter den fælles procesplan for budgetlægningen, som Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog på mødet den 14. marts 2018 ([sag nr. 2](#)), skal udvalgene senest i juni færdiggøre deres budgetforslag.

Social- og Sundhedsudvalget behandlede senest forslaget til drifts- og anlægsbudget på mødet den 31. maj 2018 ([sag nr. 6](#)).

Inddragelse og høring

Bemærkninger til budgetforslaget fra MED-systemet og andre relevante høringsparter er vedlagt som bilag nr. 1.

Beskrivelse

Budgethæfte

Der anvendes i budgetlægningen et budgethæfte, som giver et samlet overblik over udvalgets budgetforslag. Budgethæftet er blevet udbygget med nye oplysninger i løbet af budgetlægningen, så det nu indeholder det endelige budgetforslag. Budgethæftet kan ses som bilag nr. 2.

Forslag til driftsbudget

Forslaget til driftsbudget består som udgangspunkt af overslagsår 2019 i det allerede vedtagne budget. Dette er korrigeret for pris- og lønudviklingen og tillægsbevillinger. Hertil kommer udvalgets forslag til, hvordan man kan finansiere eventuelle økonomiske udfordringer, som skal løses, og eventuelle nye driftsønsker. Med de spilleregler, som Økonomi- og Erhvervsudvalget har vedtaget, skal udvalget selv finansiere både udfordringer og driftsønsker. Tabellen nedenfor viser, om der er balance i forslaget til driftsbudget.

Budgetbalance på driftsbudgettet (i 1.000 kr.)

Afsnit	Forslag	2019	2020	2021	2022
--------	---------	------	------	------	------

4.1	Udfordringer	2.070	2.070	2.070	2.070
4.2	Driftsønsker	2.000	2.000	2.000	2.000
4.3	Finansiering	-4.070	-4.070	-4.070	-4.070
	I alt	0	0	0	0

Tabellen ovenfor viser, at driftsbudgettet samlet set balancerer.

Hovedudfordringerne i årets budgetlægning har været at finde finansiering til:

- Flere borgere med komplekse helbredsudfordringer på Rehabiliteringscenter Viborg
- Flere ældre i målgruppen øger antallet af forebyggende hjemmebesøg
- Tilpasning af bostøtterammen i handicap og psykiatri

Finansieringen er fundet ved tilpasning af serviceniveau og omprioriteringer.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Forslaget til drifts- og anlægsbudget indgår i det basisbudget, som Økonomi- og Erhvervsudvalget behandler på mødet den 20. august 2018. Basisbudgettet er udgangspunktet for de efterfølgende politiske forhandlinger om budget 2019-22. Eventuelle nye anlægsønsker indgår i det materiale, som byrådet får til budgetseminaret den 23.-24. august 2018.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Høringssvar

Budgethæfte

Punkt 6: Dagsorden til fællesmøde med borger- og pårørenderåd på handicapområdet

18/22754

Resume

Forvaltningen fremsætter forslag til dagsorden til Social- og Sundhedsudvalgets fællesmøde med borger- og pårørenderådene på handicapområdet den 21. august 2018.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg indstiller til Social- og Sundhedsudvalget,

1. at forslag til dagsorden til fællesmøde med borger- og pårørenderådene på handicapområdet godkendes.

Beslutning i Social- og Sundhedsudvalget den 21-06-2018

Social- og Sundhedsudvalget godkendte forslag til dagsorden til fællesmøde med borger- og pårørenderådene med en bemærkning om, at der skal tilføjes et dagsordenspunkt ”forslag til temadrøftelse på fællesmødet i efteråret”.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Borger- og pårørenderådene på handicapområdet har dagsordenssat spørgsmålene i det vedhæftede forslag til dagsorden til fællesmødet.

Beskrivelse

For at sikre et godt samarbejde med borger- og pårørenderådene inden for handicapområdet afholder Social- og Sundhedsudvalget to årlige fællesmøder med borger- og pårørenderådene.

Næste fællesmøde med borger- og pårørenderådene inden for handicapområdet holdes tirsdag den 21. august 2018 kl. 16.30-18.00. Mødet holdes i Multisalen på Rådhuset.

Fællesmødet er fortsat delt i to dele, således at Social- og Sundhedsudvalget:

kl. 16.30 – 17.00 mødes med borgerne, evt. ledsaget af en medarbejder

kl. 17.00 – 18.00 mødes med borger- og pårørenderådene

Borgerne deltager således i begge dele af mødet.

Forslag til dagsorden fremgår af bilag 1.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Dagsorden til fællesmødet den 21. august 2018 - handicapområdet

Punkt 7: Drøftelse af de nuværende retningslinjer for støtte til frivilligt socialt arbejde

18/27641

Resume

Social- og Sundhedsudvalget har på fællesmødet med Frivillighedsrådet den 12. april 2018 aftalt en fælles drøftelse omkring en ajourføring af det nuværende grundlag for tildeling af støtte til frivilligt socialt arbejde (§ 18-midler i daglig tale).

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg indstiller til Social- og Sundhedsudvalget,

1. at de nuværende kriterier for § 18 drøftes, og
2. at den aktuelle procedure justeres, og
3. at forslag til dagsorden for mødet den 8. august 2018 godkendes.

Beslutning i Social- og Sundhedsudvalget den 21-06-2018

Social- og Sundhedsudvalget besluttede at godkende forslag til dagsorden for mødet den 8. august 2018.

Social- og Sundhedsudvalget besluttede at udsætte behandlingen af sagen i øvrigt til det ordinære møde den 16. august 2018.

Sagsfremstilling

Historik

Der er en lang tradition for kommunal støtte til frivilligt socialt arbejde. Udviklingen af principperne for den nuværende støtteordning er sket i en kontinuerlig dialog med repræsentanter fra Frivillighedsrådet.

Et centralt fundament i forhold til foreningerne på dette område har været etableringen af De Frivilliges Hus, som omrejsningspunkt for de forskellige foreningers aktiviteter.

Inddragelse og høring

Frivillighedsrådet har i sidste udvalgsperiode fået delegeret kompetencen til at træffe afgørelser i sager op til 20.000 kroner.

Ansøgninger over 20.000 kroner forelægges til politisk afgørelse, hvor bemærkningerne fra såvel Frivillighedsrådet som Indstillingsgruppen, som består af treforvaltningsrepræsentanter fra Socialområdet, Aktivitetsområdet og Børne- og Ungeområdet, indgår.

Frivillighedsrådet mødes ½-årligt med Social- og Sundhedsudvalget.

Beskrivelse

Social- og Sundhedsudvalgets nuværende arbejdsgrundlag for behandling af § 18 ansøgninger, er baseret på en tidligere fælles drøftelse mellem Social- og Arbejdsmarkedsudvalget og Frivillighedsrådet.

Kriterierne fastslår indledningsvis vigtigheden af frivilligt socialt arbejde og henviser til Servicelovens § 18, som danner grundlaget for indsatsen. Derefter beskrives indholdet i det frivillige sociale arbejde, karakteristika ved en frivillig forening og øvrige karakteristika ved området.

I kriterierne beskrives også i generelle termer, hvad der kan søges tilskud til og hvad der er frivillige sociale aktiviteter. I forbindelse med sidste tildelingsrunde var der en fortolkningsuenighed mellem Social- og Sundhedsudvalget og Frivillighedsrådet omkring begrebet kontorhold. Frivillighedsrådet har i den forbindelse ytret ønske om, at kontorholdsbegrebet præciseres. I kriterierne er begrebet kontorhold beskrevet uden supplerende bemærkninger, som en del af det en forening kan søge driftstilskud til.

Kriterierne indeholder også en beskrivelse af den nuværende delegation i sager op til 20.000 kroner til Frivillighedsrådet, og muligheden for at benytte sig af temaer i arbejdet med § 18.

I forbindelse med revisionen af kriterierne, er der udarbejdet et notat fra Jura omkring delegationsmulighederne til Frivillighedsrådet. Den juridiske vurdering er, at den hidtidige praksis ikke er i overensstemmelse med principperne for

delegation. På den baggrund anbefales det at Frivillighedsrådet fremadrettet udelukkende har indstillingsret i alle sager omkring § 18.

Notat fra Jura er vedlagt som bilag 1.

I den forbindelse kan Social- og Sundhedsudvalget overveje om der skal ske delegation til forvaltningen.

§ 18 midlerne fordeles i forbindelse med 3 årlige ansøgningsrunder. 1. oktober, som er første runde i det kommende år, 1. februar og 1. juni. På fællesmødet med Frivillighedsrådet den 12. april 2018, var der enighed om at der kunne reduceres til 2 ansøgningsrunder fra 2019. Traditionelt er ansøgningsrunden den 1. oktober den største ansøgningsrunde.

Forvaltningen har udarbejdet et kort bilag der ridser nogle centrale problemstillinger op, hvor der er brug for en politisk afklaring i forhold til det fremadrettede samarbejde.

- Et styrket politisk fokus på at tematisere dele af § 18 indsatsen
- Delegation til forvaltningen
- Indstillingsgruppens rolle
- Kontorholdsdefinition

Disse temaer er yderligere beskrevet i bilag 2.

De nuværende § 18 kriterier som Social- og Arbejdsmarkedsudvalget godkendte i 2016 er vedlagt som bilag 3.

Kriterierne er en samlet beskrivelse af lovgrundlaget, karakteristika ved det frivillige, målgrupper og hvad der kan søges støtte til.

I Viborg er der mulighed for at opnå flerårige bevillinger, hvilket primært De Frivilliges Hus og Fristedet har fået.

De nuværende kriterier åbner op for at tematisere indsatsen på området. Der har indtil videre ikke været gjort brug af denne mulighed.

I forslaget til dagsorden til mødet i august med Frivillighedsrådet, er der udarbejdet forslag til at tematisere dele af § 18-midler i forhold til udvalgets strategiske fokusområder.

Forslaget går konkret på, at ”Inklusion” og ”Sundhed for socialt udsatte” prioriteres langsigtet ved at benytte 2-årige bevillinger til disse indsatser.

Forslag:

- Inklusionstiltag med henblik på at skabe fælles aktiviteter mellem socialområdets borgere og det øvrige samfund
- Forebyggelsesinitiativer i forhold til målgruppen af socialt udsatte, med særligt fokus på KRAM-faktorer

Derudover er forvaltningen ved at revurdere den administrative arbejdsgang omkring § 18, med henblik på at tilvejebringe en mere enkel og smidig sagsbehandling.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Der lægges op til en fælles revisionsdrøftelse den 8. august med deltagelse af Social- og Sundhedsudvalget, Frivillighedsrådet, Indstillingsgruppen og lederen fra De Frivilliges Hus.

Forslag til dagsorden for fællesmødet den 8. august er vedlagt som bilag 4.

Intentionen er at de ændrede kriterier skal kunne fungere fra opstart af 2019, de ansøgninger som indsendes i perioden fra 1. september til 1. oktober 2018.

Økonomiske forhold og konsekvenser

I 2018 er der afsat 3.022.000 kroner til støtte til området. Derudover er der overført 426.000 kroner som er ikke brugte midler fra 2017.

Juridiske og planmæssige forhold

Serviceovens § 18 angiver, at kommunalbestyrelsen skal samarbejde med frivillige sociale organisationer og foreninger. Hensigten er at styrke samspillet mellem kommunerne på den ene side og det frivillige sociale arbejde på den anden side. Et godt samarbejde vil gavne de borgere, der har brug for hjælp og støtte samt styrke den forebyggende indsats.

Der er i december 2017 udsendt en ny vejledning til kommunerne, "Vejledning om det frivillige område efter serviceoven". Vejledningen definerer centrale begreber som "frivillig", "social indsats" og "den frivillige sociale sektor". Endelig præciserer vejledningen vigtigheden af børneattester i forhold til støtte til initiativer hvor ansøgeren til § 18-midler kommer i kontakt med børn og unge under 15 år.

Vejledningen er vedlagt som bilag 5.

Bilag

Notat om frivillighedsrådets kompetence fra JURA

Forrslag til en styrket strategisk anvendelse af § 18-midlerne

§ 18 kriterier

Forslag til dagsorden til møde om §-18 kriterier den 8. august 2018

Vejledning om det frivillige område 2017

Punkt 8: Status for behovs- og kapacitetsanalyse vedrørende boliger og støtte til borgere med behov for både socialpædagogisk støtte, omsorg og pleje (orienteringssag)

17/18027

Resume

De tidligere Ældre- og Sundhedsudvalg og Social- og Arbejdsmarkedsudvalg godkendte i 2017 et kommissorium for en behovs- og kapacitetsanalyse vedrørende boliger og støtte til borgere med behov for både socialpædagogisk støtte, omsorg og pleje. Der fremlægges hermed status for arbejdet.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg indstiller til Social- og Sundhedsudvalget,

1. at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning i Social- og Sundhedsudvalget den 21-06-2018

Social- og Sundhedsudvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Historik

De tidligere Ældre- og Sundhedsudvalg og Social- og Arbejdsmarkedsudvalg godkendte i 2017 det vedlagte kommissorium for en behovs- og kapacitetsanalyse vedrørende boliger og støtte til borgere med behov for både socialpædagogisk støtte, omsorg og pleje.

Inddragelse og høring

Der sker løbende inddragelse af Ældreråd, Udsatteråd og Handicapråd. Samarbejdsudvalgene på hhv. omsorgs-, sundheds- og socialområdet har udpeget repræsentanter til at indgå i analysearbejdet.

Beskrivelse

Formålet med analysen er at sikre både hensigtsmæssige og attraktive tilbud til borgerne, effektiv ressourceudnyttelse og nytænkning af indsatserne i og på tværs af Social, Omsorg og Sundhed.

Kommissoriet for analysen fremgår af bilag 1.

En oversigt over analysedesignet fremgår af bilag 2.

Forvaltningen har lavet en litteraturgennemgang på området og en gennemgang af eksisterende data fra Socialområdet og Omsorg. Det har vist sig, at data er for sparsomme til at lave en valid fremskrivning i forhold til det fremtidige antal borgere med behov for både omsorg, pleje og pædagogisk støtte. Det har derfor ikke været muligt at opstille konkrete, kvantitative bud på et fremtidigt kapacitetsbehov.

Materialet bekræfter de tendenser, som dannede udgangspunkt for kommissoriet. Tendenserne er bl.a.:

- forlænget levealder og sund aldring
- aldrende befolkning generelt
- vækst i målgruppen
- højere alder giver øget/mere komplekst behov for støtte, omsorg og pleje og længere gennemsnitlig brug af indsatser og boformer

På denne baggrund har styregruppen afsøgt mulighederne for at udarbejde en mere kvalitativ og erfaringsbaseret analyse. Målet er fortsat, at behovs- og kapacitetsanalysen skal munde ud i en række scenarier for fremtidige boliger og støtte til målgruppen.

Forvaltningen har været i dialog med syv kommuner (Vejle, Odense, Horsens, Esbjerg, Aarhus, Silkeborg, Varde) om deres løsninger på området. Den dialog har vist, at alle kommuner oplever de samme udfordringer i forhold til målgruppen. Der har ikke vist sig løsninger fra de andre kommuner, som det er oplagt at overføre til Viborg Kommune.

For at indhente viden og erfaringer om området blev der i starten af april afholdt en workshop med deltagelse af en lang række interessenter på området. Deltagere var bl.a. repræsentanter fra Ældrerådet, Handicaprådet og Udsatterådet samt

ledere og medarbejdere fra de berørte områder.

På workshopen blev der arbejdet med udgangspunkt i en række konstruerede cases om borgerforløb, som vedrører både socialområdet og omsorgsområdet.

På baggrund af de input som blev givet på workshopen har styregruppen formuleret tre pejlemærker for det videre analysearbejde:

- Der lægges ikke op til at den samlede boligkapacitet i botilbud og plejeboliger, på Omsorg og Socialområdet, udbygges.
- Vi vil være nysgerrige på kompetencebehovet på de to områder og på, hvor vidt der vil være brug for udnyttelse af hinandens kompetencer. Der er tre modeller for kompetenceudvikling: a) vi bruger hinandens kompetencer på tværs; b) vi udvikler nye kompetencer på hvert område c) vi gør både a og b.
- Vi vil arbejde på at borgere tilbydes en 'fremtidssamtale' med deltagelse af begge myndighedsafdelinger, når borgere enten a) når en vis alder eller b) funktionsniveauet ændres væsentligt. Fremtidssamtalen har til formål af afklare borgernes bolig-ønsker i alderdommen.

Temaerne vil ligeledes danne udgangspunkt for de scenarier, som skal indgå i analysen og som vil indeholde anbefalinger til handlemuligheder. Scenarierne fremlægges til efteråret til drøftelse i udvalgene sammen med den øvrige analyse.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Den endelige analyse forventes fremlagt ultimo 2018.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Kommissorium

Analysedesign

Punkt 9: Status på forberedende grunduddannelse (FGU) og kommunale ungeindsats (KUI) (orienteringssag)

18/3823

Resume

I sagen gives en status på etableringen af den kommunale ungeindsats (KUI) og etableringen af forberedende grunduddannelse (FGU).

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg indstiller til Social- og Sundhedsudvalget,

1. at status på processen for etablering af den kommunale ungeindsats tages til efterretning, og
2. at status på processen for etablering af den forberedende grunduddannelse (FGU) tages til efterretning

Beslutning i Social- og Sundhedsudvalget den 21-06-2018

Social- og Sundhedsudvalget tog status på processen for etablering af den kommunale ungeindsats til efterretning.

Social- og Sundhedsudvalget tog endvidere status på processen for etablering af den forberedende grunduddannelse (FGU) til efterretning.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet godkendte d. 16. maj 2018 ([sag nr. 1](#)) en indstilling til Kommunernes Kontaktråd (KKR) om, at Silkeborg og Viborg Kommune indgår i dækningsområde samt indstillingen om institutions- og skolestruktur til forberedende grunduddannelse (FGU).

Beskæftigelsesudvalget fik d. 23. januar 2018 ([sag nr. 2](#)) en orientering om status på reformen af de forberedende tilbud, herunder en status på processen med at etablere en kommunal ungeindsats som følge af reformen.

Inddragelse og høring

Forberedende grunduddannelse (FGU)

I forbindelse med forberedende grunduddannelse har ungdomsuddannelser og institutionerne på det forberedende område været inddraget.

Indstillingen til KKR er udarbejdet i tæt dialog med de berørte institutioner på det forberedende område.

Kommunale ungeindsats (KUI)

I forbindelse med den kommunale ungeindsats er der nedsat en styregruppe med deltagelse af direktørerne for Beskæftigelse, Økonomi & Personale, Børn & Unge samt chefer fra de relevante fagområder.

Derudover er nedsat en arbejdsgruppe. Her deltager ledere og ved behov medarbejdere på tværs af relevante forvaltninger og fagområder.

Beskrivelse

Forberedende grunduddannelse (FGU)

D. 16. maj 2018 godkendte byrådet indstillingen til KKR om, at Viborg og Silkeborg Kommune danner et dækningsområde for forberedende grunduddannelse. Samtidigt er det indstillet, at institutionen får adresse i Viborg samt at der placeres en skole i henholdsvis Viborg by og Silkeborg by.

Indstillingen er foreløbigt godkendt i KKR. Forventningen er, at Undervisningsministeren godkender dækningsområder ultimo juni 2018.

Der er udarbejdet en politisk skitse til aftale om FGU. Aftalen indeholder oplæg til institutions- og skolestruktur, bestyrelsessammensætning og overordnede politiske fokuspunkter.

Viborg og Silkeborg Kommuner afholder løbende en række møder med ledelsen for de institutioner, der skal overgå til den forberedende grunduddannelse.

Her drøftes værdier og principper for den forberedende grunduddannelse samt processen frem til den første bestyrelse tiltræder.

Kommunale ungeindsats (KUI)

Med reformen får kommunerne fremover et entydigt ansvar for at:

- gøre alle unge parate til at gennemføre en ungdomsuddannelse eller komme i beskæftigelse,
- koordinere den samlede ungeindsats i den enkelte kommune på tværs af uddannelses-, beskæftigelses- og socialindsatsen.

Det er kommunerne, der afgør organiseringen af den kommunale ungeindsats.

Styregruppen og arbejdsgruppen er aktuelt i gang med det forberedende arbejde.

Foreløbigt har der været fokus på at afdække målgruppen, fælles definitioner af opgaven med den kommunale ungeindsats og nuværende praksis samt at indhente inspiration og viden fra andre kommuners organisering af den kommunale ungeindsats. Efterfølgende vil der blive arbejdet med organiseringsmodeller.

Målet er, at der i efteråret 2018 foreligger et oplæg fra styregruppen til organisering af den kommunale ungeindsats, som senest ved udgangen af 2018 er politisk behandlet i Byrådet.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Den overordnede tidsplan for forberedende grunduddannelse:

- Juni 2018: Forventet vedtagelse af lov
- Juni 2018: Forventet afgørelse om dækningsområde
- Sept. 2018: Den første bestyrelse tiltræder
- Okt. 2018: FGU-institutioner oprettes
- Marts 2019: Ordinær bestyrelse tiltræder
- Aug. 2019: Elevstart FGU

Den overordnede tidsplan for den kommunale ungeindsats:

- Juni 2018: Forventet vedtagelse af lov
- Dec. 2018: Model for organisering af kommunal ungeindsats i Viborg Kommune foreligger
- Jan. 2019: Lovens paragraffer om målgruppevurdering til FGU træder i kraft
- Aug. 2019: Lov om kommunal ungeindsats træder i kraft

Økonomiske forhold og konsekvenser

Regeringen og KL forhandler aktuelt om finansieringen i forbindelse med reformen. Undervisningsministeriet forventer, at disse forhandlinger bliver afsluttede i juni 2018.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 10: Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholde møder m.m.

17/63872

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg indstiller til Social- og Sundhedsudvalget,

1. at orienteringen og meddelelserne tages til efterretning.

Beslutning i Social- og Sundhedsudvalget den 21-06-2018

Social- og Sundhedsudvalget tog meddelelser og gensidig orientering fra forvaltning og udvalg til efterretning.

Sagsfremstilling

Meddelelser og gensidig orientering fra forvaltning og udvalg.

Punkt 11: Mødeliste for Social- og Sundhedsudvalget 2018

17/61591

Resume

I henhold til de af byrådet vedtagne retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd - herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste – skal udvalget godkende aktiviteter, inden disse kan danne grundlag for udbetalinger. En opdateret mødeliste bliver derfor forelagt udvalget på alle møder.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg indstiller til Social- og Sundhedsudvalget,

1. at der tages stilling til mødelisten.

Beslutning i Social- og Sundhedsudvalget den 21-06-2018

Social- og Sundhedsudvalget godkendte mødelisten.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet vedtog på sit møde den 17. december 2014 ([sag nr. 6](#)) et samlet sæt retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd, herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Mødelisten (bilag nr. 1) fungerer som en kombination af et overblik over medlemmernes mødeaktiviteter og et styringsværktøj i forhold til protokollerede beslutninger omkring konkrete aktiviteter i forhold til tabt arbejdsfortjeneste (litra f).

Hvis Social- og Sundhedsudvalget godkender den reviderede mødeliste, godkendes dermed også eventuelle aktiviteter i forhold til udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste efter litra f.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

For konkrete aktiviteter, der hører hjemme under styrelseslovens §16 stk. 1, litra f (andre hverv efter anmodning fra byrådet eller dets udvalg) forudsætter retningslinjerne, at der tilvejebringes en protokolleret beslutning fra udvalget som betingelse for, at der lovligt kan udbetales erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Bilag

Social- og Sundhedsudvalget - mødeliste 2018